

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2018

Vapaa-aikatoimiala

Palvelualue: Nuorisopalvelut

Sopimuksen tarkoitus:

Operatiivinen sopimus täydentää toimialan strategista sopimusta. Tässä sopimuksessa määritellään kaupungin strategiasta, strategisten ohjelmien linjauksista sekä nuorisolautakunnan painopisteistä johdetut nuorisopalveluja sitovat tavoitteet.

1 Lähtökohdat

Nuorisolautakunnan tehtäväalueena on

Nuorisolain(1285/2016) mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi lailla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä ja se pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista. Tavoitteiden lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee em. tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten kunnassa on oltava ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä, jonka kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret. Lisäksi nuorisolautakunnan tehtäväalueena on toteuttaa lastensuojelulain (417/2007) 3 a §:ssä tarkoitettua tukea ja erityistä tukea.

Nuorten mahdollisuudesta osallistua ja vaikuttaa nuorisovaltuustossa tai vastaavassa nuorten vaikuttajaryhmässä säädetään kuntalain [\(410/2015\) 26 §:ssä](#). Sen lisäksi, mitä nuorisolaissa tai muualla laissa säädetään, kunnan tulee tarjota ja järjestää nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa paikallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn tai heitä tulee muutoin kuulla mainituissa asioissa. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevista asioista.

Nuorisolautakunnan alainen nuorisopalvelut

- tukee nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisolautakunta

- perustehtävä: Nuorisopalvelut mahdollistavaa, tukee ja turvaa lasten ja nuorten kasvua, tasapainoista elämää sekä omaehtoista toimintaa.
- tahtotila: Lapsilla ja nuorilla on hyvä olla ja luottamus tulevaisuuteensa.
- painopisteet: Yhdenvertaisuuden edistäminen, Osallisuuden lisääminen, Nuoruuden arvostus, Monitoimitilat sekä Palvelut ja elämykset

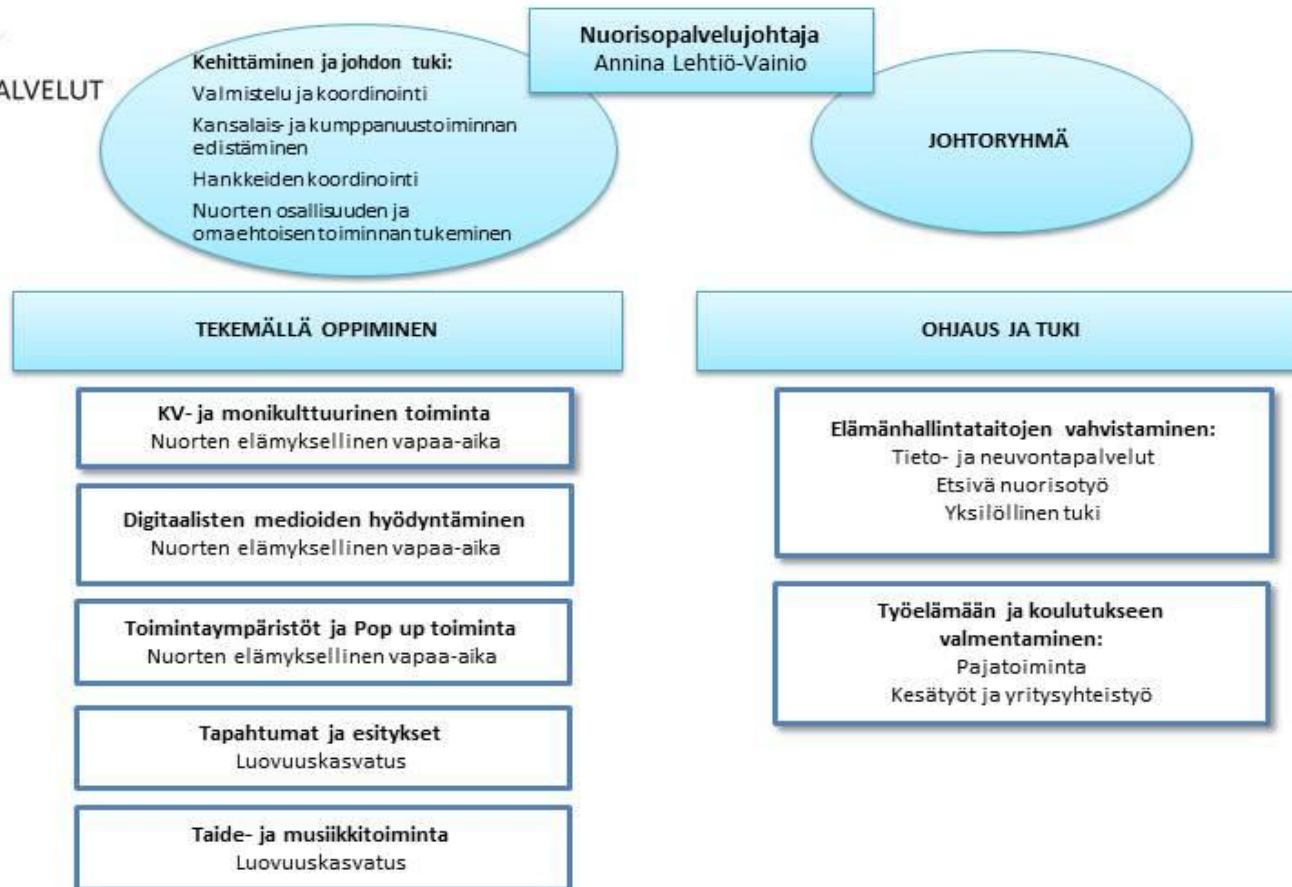
Nuorisolaissa säädetään myös uudesta valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan ohjelmasta, joka olisi valtion nuorisopolitiikan keskeinen suunnittelun ja ohjauksen väline. Valtioneuvosto hyväksyisi ohjelman, joka neljäs vuosi. Siirtymä säännösten mukaan ensimmäinen ohjelma hyväksytään vuosille 2017 – 2019.

1.1

Lyhyt kuvaus toiminnasta



NUORTEN PALVELUT



1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Osattomuus

Osattomuus yhteiskunnasta ja vaikuttamismahdollisuuksien puute altistavat prosessille, joka voi äärimmillään johtaa ääri-ilmioihin, kuten syrjäytymiseen, syrjintään, yksinäisyyteen, mielenterveysongelmiin, rasismiin ja jopa radikalisoitumiseen. Osattomuus ja sen tunne osaltaan myös vähentää sosiaalista liikkuvuutta ja vahvistaa sosioekonomisia rajoitteita, mikä edistää eriarvoisuutta ja hankaloittaa esimerkiksi harrastusten aloittamisen ja ystävyyssuhteiden luomista.

Nuorisotyössä on panostettava monikulttuurisuus-, yhdenvertaisuus-, osallisuus- ja suvaitsevaisuuskasvatukseen. Tavoitteena on saada nuoret tuntemaan, että he ovat yhteiskunnan jäseniä, jotka voivat vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa ja että kaikki ovat yhdenvertaisia. Nuorisotyö on tässä avainasemassa.

Maakuntalaki ja toimeenpanolaki Maakuntauudistus tulee vaikuttamaan palvelutuotantoon ja mahdollisia haasteita saattavat olla esim. yhteistyökäytännöt maakunnan vastuulla olevien ja kuntien vastuulla olevien palveluiden välillä. Tämän hetkisten suunnitelmien mukaisesti kunnan vastuulle jäävät osaaminen ja sivistys, ennaltaehkäisevä terveys ja hyvinvointi, liikunta ja kulttuuri, nuorisotoimi, paikallinen elinkeinopolitiikka sekä maankäyttö.

Digitalisoituminen ja nuorten toimintaympäristöjen monipuolistuminen

Yhteiskunnan teknologisoituminen ja nopeasti muuttuvat digitaaliset mediakulttuurit haastavat nuorisotyötä uudistumaan. Erilaisia digitaalisia mediavälineitä ja verkkoa hyödynnetään entistä monipuolisemmin osana nuorisotyötä. Digitaalinen teknologia tarjoaa uusia kanavia nuorten tavoittamiseen ja kohtaamiseen, mutta myös mahdollisuuksia nuorten osallistumisen, kansalaisuuden, sosiaalisen vahvistamisen tai itseilmaisun tukemiseen. Digitalisoituva toimintaympäristö avaa mahdollisuuden päivittää nuorisotyön käytäntöjä, joissa tekemällä oppimisella ja yhteisöllisillä toimintamalleilla on keskeinen rooli.

Nuoret harrastavat, kokoontuvat ja käyttävät kaupunkitilaa luovasti. Nuorisopalvelujen toimintaresurssit taas ovat sidottu pääosin nykyisiin nuorisotiloihin, mikä vaikeuttaa turkulaisten nuorten palvelemisen tasapuolisesti. Liikkuvan ja pop-up muotoisen toiminnan kysyntä kasvaa jatkuvasti

Ulkopuolisen rahoituksen hakukriteerien tiukkeneminen

Ulkopuolisen rahoituksen määrä niukkenee ja hakukriteerit siksi myös tiukkenevat. Tämä edellyttää yhteistyön tiivistämistä yhteistyökumppaneiden kanssa sekä toiminnan ja palvelujen jatkuvaa uudistumista vastamaan tiukkenevia kriteereitä. Kehitystyötä pitää tehdä palveluverkkoa ja palvelutarjontaa arvioiden, toimintaympäristöt ja nuorten tarpeet huomioiden.

Työelämän rakennemuutos ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteena on uudistaa koulutus osaamisperustaiseksi ja asiakaslähtöiseksi kokonaisuudeksi ja tehostaa sitä.

Toimenpiteinä ovat toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistaminen vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeita sekä tehdä ammatillisen koulutuksen rahoitus- ja ohjausjärjestelmästä yhtenäinen kokonaisuus. Avoimessa nuorisotyössä, harrastustoiminnassa ja palvelujen kehittämisessä tulee vahvistaa nonformaalin oppimisen edellytyksiä ja oppimistulosten näkyväksi tekemistä.

Toimenpiteinä ovat mm:

- *nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen raja-aidat poistetaan*
- *parannetaan työttömien koulutuksen, omaehtoisen koulutuksen sekä kotouttamiskoulutuksen työelämävastaavuutta*
- *opiskelu perustuu osaamisperusteisuuteen ei läsnäoloon*
- *koulutussopimusmalli, joka mahdollistaa joustavat polut työpaikalla tapahtuvan oppimisen edistämiseen ja tutkinnon suorittamiseen käytännönläheisesti*
- *uudistetaan ja digitalisoidaan ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintaprosesseja ja oppimisympäristöjä*

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin uudistukset tulevat voimaan vuoden 2018 alusta. Nuorisopalveluissa tämä tarkoittaa, että

- *työntekijöiden tulee hallita uudet koulutusjärjestelmät ja ohjeistukset, jotta voivat ohjata nuoria opiskelemaan*
- *nuorten työpaja Fendarin palveluissa pitää vahvasti huomioida opinnollistaminen, siihen liittyvä osaamisen tunnistamisjärjestelmä sekä vanha yhteistyö alueen 2. asteen oppilaitosten kanssa*

Uuden nuorisolain voimaantulo

Uudessa nuorisolaissa nuorisokeskusten avustuskriteerit ovat muuttuneet ja Ahtelan- nuorisoleirialue putoaa pois avustettavien nuorisokeskusten piiristä, mikä tarkoittaa 250 000€:n suuruisen avustuksen menettämistä.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Nuorisopalvelujen toiminnan suunnittelussa ja resurssoinnissa pitää vuodelle 2018 huomioida seuraavat asiat:

- Yli-Maarian ja Syvälahden uudet monitoimitilat ja niiden aiheuttama vuokramenojen korotus sekä tarve järjestää ko. alueiden nuorisotyö uudella tavalla mahdollisesti yhteistyössä järjestöjen kanssa.
- Keskustan tarve nuorisotilalle aiheuttaa painetta lisätä Hansa-korttelin väliaikaisen nuorisotilan aukioloaikoja, joka toteutuessaan taas vähentäisi henkilökuntaresursseja muista nuorisotiloista. Eri nuorisotilojen aukio-oloaikojen ja kävijämäärien suhteen analysointia pitää kehittää.
- Maarian alueella pitää pohtia nuorisotoiminnan uudelleen järjestämistä kun Yli-Maarian monitoimitila valmistuu ja Maarian nuorisotilan toiminta siirtyy mahdollisesti sinne.
- Työllisyyden kuntakokeilu
- Iltapäiväkerhojen käytössä olevat nuorisopalvelujen tilat vapautuvat ainakin osittain nuorisopalvelujen omaan käyttöön.
- Ahtelen leirikeskus menettää valtion rahallisen tuen, mikä tulee vaikuttamaan kaikkien Nuorisopalvelujen leirialueiden tulevaisuuteen.
- Nuorisopalvelujen ohjaajien nimikemuutos ei ole edennyt eikä palkkatasossa ole aikaansaatu korotusta, jonka seurauksena henkilökuntaa siirtyy muiden työnantajien palvelukseen esim. naapurikuntiin, lisäksi tilanne hankaloittaa uuden, osaavan henkilökunnan rekrytointia.
- Nuorisopalvelut sitoutuu yhdessä kirjastopalvelujen kanssa monitoimitilojen kehittämiseen.
- #mä liikun-projektin osalta nuorisopalvelut tulee hyödyntämään liikuntapalvelujen osaamista.

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2016	TAM 2017	TAE 2018
Tulot	1.366.795,85	1.029.000,08	879
Menot	9.481.718,80	9.069.989,00	9 060
Netto	8.176.813,76	8.040.988,92	-8 181
Muutos-%	%	0,6 %	%

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2016	TAM 2017	TAE 2018
Htv	105,0	107,5	107,5
Palkat ja palkkiot	3 482 421	3 384 666	3 557 191
Sijaistus %	42,7 %	50%	50%
Sairaspoissaolo	4,0 %	4,5%	4,5%

3.2 Tilojen ja alueiden käyttö

Käytössä olevat tilat ja alueet	TOT 2016	TAM 2017	TAE 2018
Tilat yhteensä (m ²)	16 717	16 717	16 238,5
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	16 717	16 717	16 238,5
Muut tilat (m)	-	-	-
Alueet yhteensä (ha)	64 ha, alueissa lisäksi 1 ha (Inari) ja 23 vesiha (Tippsund).	64 ha, alueissa lisäksi 1 ha (Inari) ja 23 vesiha (Tippsund).	64 ha, alueissa lisäksi 1 ha (Inari) ja 23 vesiha (Tippsund).
Sisäiset vuokrat yhteensä	2 252 970	2 252 970	2 183 801
Lisätietoja: TAE 2018 luvut perustuvat 6.7.2017 tietoihin vuoden 2018 tila- ja vuokramääristä. <ul style="list-style-type: none"> • Syvälahden koulu 8/2018 ja Hirvensalon kerhokeskuksesta luopuminen 8/2018 • Yli-Maarian monitoimitilan nuorisotila 12/2018 aiikana ja Moision nuorisotilasta luopuminen 12/2018 			

4 Toiminnalliset tavoitteet

Projektiluettelo

Strateginen hanke	Projekti	Vaihe	Hyötytavoitteet	Projektin tavoite ja tuotokset	Alku (P3)	Loppu P6	Strategiakytös	Lisätietoja
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen	Työllisyyden kuntakokeilu nuorisopalveluissa	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Nuoret saavat työ- ja elämänhallinta valmennusta, jonka avulla nuori saa "eväitä" tulevaisuuteen. Nuorisopalveluiden henkilökunnan osaaminen lisääntyy. Palvelupolut saadaan joustavammaksi, nuorten työttömyysaika ei pitkity.	Liittyy kiinteänä osana Turun kaupungin työllisyyden kuntakokeiluun 1.8.2017-31.12.2018	1.6.2016	31.12.2018	2.2.7 Vuonna 2017 nuorisotakuu toteutuu laajan poikkihallinnollisen yhteistyön tuloksena	Nuorisolautakunta Seinätön pajatoiminta muuttunut työllisyyden kuntakokeiluksi ja siihen liittyviin toimenpiteisiin.
Vapa: Aktiivisuuden edistäminen alue- ja kohderyhmätyöllä	#mäliikun: Nuorisopalveluiden tilojen liikunnallinen virikkeistäminen	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Tuottaa liikkumaan aktivoiva ja sosiaalista kanssakäymistä tukeva palvelu nuorille, joka edistää fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia.	Projektin tarkoituksena on kehittää nuorisopalveluille liikkuvia omaehtoiseen liikkumiseen kannustavia ympäristöjä yhdessä nuorten kanssa. Parkour-rata, skeitti/skuuttiparkki tms. aktiviteetti on tilattavissa lähelle ja on kaikkien vapaassa käytössä.	1.9.2016	30.6.2019	2.3.7 Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi	Nuorisolautakunta
VaPa: Digitaalisten medioiden hyödyntäminen	Some-ajokortti (nuorisopalveluiden some-strategian päivittäminen, kehittäminen ja soveltaminen käytäntöön)	P2 Toteuttamiskelpoisuuden arviointi (Valmisteluvaihe)	Vaikuttavuutta syntyy nuorten osallisuuden vahvistamisesta digitaalisten kanavien kautta, uusien nuorisotyön digitaalisten ympäristöjen rakentumisesta sekä verkossa tapahtuvaan toiminnan tai digitaalisen ja fyysisen toiminnan yhdistymisestä.	Tavoitteena on nuorisotyöntekijöiden vahvistunut ymmärrys digitaalisesta nuorisotyöstä ja mediakasvatuksesta sekä vähintään perustason osaaminen yleisimpien some-sovellusten käyttöön, älylaitteiden käyttöön ja hallintaan. Tuotoksena on projektin aikana	31.5.2017	30.9.2020	2.2.1 Henkilöstön osaaminen pidetään kehityksen kärjessä systemaattisella osaamisen johtamisella ja laajaan verkostoitumiseen kannustamalla	Nuorisolautakunta

Strateginen hanke	Projekti	Vaihe	Hyötytavoitteet	Projektin tavoite ja tuotokset	Alku (P3)	Loppu P6	Strategiakytös	Lisätietoja
				luotu some-strategia sekä some-koulutuskokonaisuus.				
Vapa: Kansalaistaidot ja saavutettavuus	OBU - Nuorisopalveluiden osallistuva budjetointi	P4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)	Nuoret oppivat, miten kaupunki toimii. Nuorelle syntyy kokemus siitä, että hänen kokemuksellaan ja mielipiteellään on arvoa ja merkitystä. Nuori oppii suhteuttamaan omia toiveitaan toisten tarpeisiin. Nuorisotyön suunnittelun lähtökohtana ovat kaikki alueen nuoret. Monialainen yhteistyö laajenee, koska monet nuorten ideat eivät rajoitu nuorisopalveluiden vastuisiin.	Nuoret ovat päättämässä heille osoitettujen rahojen suuntaamisesta toimintaan. 2017 vuoden aikana luodaan monikanavainen osallistavan budjetoinnin malli, joka jalkautetaan laajemmin Tekemällä oppimisen yksikön toimintoihin vuoden 2019 aikana.		30.6.2019	2.3.3 Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asiakas- ja asukastietoa	Nuorisolautakunta
Vapa: Kumppanuudet	Harrastemenu / palvelupaletti	P2 Toteuttamiskelpoisuuden arviointi (Valmisteluvaihe)	Kumppanuus ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa mahdollistavat monipuolisemman harrastusmahdollisuuksien tarjooman, jolla pystytään palvelemaan turkulaisia lapsia ja nuoria entistä tasapuolisemmin ja kattavammin. Vaikuttavuutta syntyy uusien kavereiden löytämisen ja sosiaalisten taitojen kehittymisen kautta sekä kaupungin ja paikallisen järjestö- ja yhdistyskentän välisen luottamuksen ja kumppanuuden kautta.	Tavoitteena on yhdenvertaiset harrastusmahdollisuudet turkulaisille nuorille kumppanuuksia monipuolisesti hyödyntämällä. Kumppanuusyhteistyöllä nuorille tuotetaan kurssi- ja harrastepajatoiminta nuorisotaloilla, tiloilla ja toiminnoissa.	30.6.2017	30.4.2020	2.3.2 Toteutetaan palveluja yhteistyöllä kansalais- ja järjestötoiminnan kanssa	Nuorisolautakunta

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet (sisältyvät Strategiseen sopimukseen)

5.2 Palvelualueittain seurattavat tavoitteet

Kunta 10- mittarit, tulokset joka toinen vuosi	Toteutuminen 2014	Toteutuminen 2016	Palvelualueen tavoite TAE 2019
Työnantajan suositteleminen (%)	61,2 %	60,5%	61,5%
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,53	2,73%	2,8%
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	84,5 %	77,5%	85%
Työpaikan ilmapiiri	3,47	3,53	3,6

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2016	TAM 2017	Arvio 2017 toteutuma	TAE 2018	Seuranta- väli (kk/ 6 kk/v)
9-18 –vuotiaat Yksittäisten ohjattujen nuorten määrä (mm. nuorisokortit, Cube kausikortit, ja ohjatut harrastekurssit- osallistujat)	L/V	ei seurannassa 2017	2300	2277	2300	2 krt. / vuosi
Muiden järjestämään toimintaan osallistuneet (kaikki/ alle 29-v)	K/T	153567/ 102 053	ei mukana tunnuslu- kuna 2017	150 000 / 100 000	150 000 / 100 000	2krt/vuosi
15 – 29 –vuotiaat Fendarissa, Starttivalmennuksessa sekä seinättömässä pajatoiminnassa ja Etsivässä nuorisotyössä ohjatut yksittäiset nuoret	L/V	493	425	500	700	1 krt. / kk
Lasten luovuuskasvatus (0-12 vuotiaat), Ohjatut lapset, käyntikerrat, oma toiminta ja taidekeskus kouluissasi	V	160 557	1580	125 000	125 000	1 krt. / kk
Avustusta hakeneet nuorisojärjestöt ja nuorten toimintaryhmät	V	108	121	112	120	1 krt. / vuosi
Avustusta saaneet nuorisojärjestöt ja nuorten toimintaryhmät	V	97	97	103	103	1 krt. / vuosi
Nuorisopalveluiden ohjaustoiminnassa tavoitettujen nuorten käyntikerrat (kaikki NUORET kävijät kaikissa OHJATUISSA palveluissa)	V	190 326	148 000	170 000	170 000	1 krt. / kk
Kaveruuden lisääminen	L/V	ei käytössä		50% toimintaan osallistuvista	pohjaluku/ käyn- tysmittari 2018 seurannan jälkeen	2krt/vuosi
Some-ajokortti koulutuksen käyneiden suhteellinen osuus (%) henkilökunnasta (koulutuskokonaisuus rakennetaan 2018 ja täysimittaisena käynnissä 2019)	L/V	-	-	-	10%	1krt/vuosi
Asiakastyytyväisyys KA lapset – seikkailupuisto (FCG)	L/V		4,43	4,44	4,44	1 krt. / vuosi
Asiakastyytyväisyys KA nuoret – nuorten tilat (FCG)	L/V	4,41	4,54	4,55	4,55	1 krt. / vuosi
Asiakastyytyväisyys KA leirialueet (FCG)	L/V	3,95	4,13	4,20	4,20	1 krt. / vuosi

Tunnusluvun tyyppi:

V= Volyymi
K/T= Kysyntä/tarve
L/V=Laatu/vaikuttavuus
S/P=Saataavuus/peittävyys
T/T=Tuottavuus/taloudellisuus